

Studieplan 2009/2010

Videreutdanning i psykisk helsearbeid

Studiepoeng: Arbeidsmengde i studiepoeng er: 60.

Studiets varighet, omfang og nivå

Videreutdanning i psykisk helsearbeid er en heltidsutdanning som gir 60 studiepoeng og strekker seg over 2 semestre. Normert studietid er et år.

Innledning

Fagplan for videreutdanning i psykisk helsearbeid bygger på rammeplan og forskrift for videreutdanning i psykisk helsearbeid fastsatt av kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet 27. mai 1997 og ajourført 18. desember 1998.

Fagplanen viser hvordan utdanningen er organisert og tilrettelagt innen de grenser rammeplanen fastsetter.

Bakgrunn for studiet

Flere aktuelle helse- og utdanningspolitiske dokumenter underbygger behovet for økt satsning på psykisk helse, kvalitet og samordning av tjenestetilbudene innen feltet og på økt tilgang på kvalifisert personell. Dette fremgår bl.a. av følgende dokumenter:

- Både i Lov om pasientrettigheter (2. juli 1999 nr 63), i Lov om spesialisthelsetjeneste (2. juli 1999 nr 61) og i Lov om helsepersonell (2. juli 1999 nr 64) sies det i § 1 at lovenes formål er å bidra til å sikre tjenestetilbudets kvalitet.
- Lønning 2-utvalget (NOU 1997:18) presiserte at arbeidet med psykiske lidelser måtte prioriteres og forsterkes.
- Stortingsmelding 25 (1996-97) Åpenhet og helhet – om psykiske lidelser og tjenestetilbudene omtaler bl.a. behovet for etter- og videreutdanning innen psykisk helsearbeid. Det presiseres at det er nødvendig å finne frem til de områdene som krever økt spesialisering eller fordypning for at brukerne skal få de tjenestene de har behov for (s 126).
- St prp nr. 63 (1998-99) Opptrappingsplan for psykisk helse 1999 - 2006 fulgte opp Stortingsmelding 25. Her ble det bebudet økt satsing på videre- og etterutdanning både innen voksenpsykiatrien og barne- og ungdomspsykiatrien.

Høgskolen i Hedmark

Høgskolen i Hedmark, avdeling for helse- og sosialfag, startet høsten 1998 Videreutdanning i psykisk helsearbeid som en videreføring av Videreutdanning i psykiatrisk sykepleie som høgskolen har tilbudt siden 1989. Grunnen til å gjøre studietilbudet tverrfaglig var blant annet et ønske om å bygge ned profesjonskonflikter og bedre samarbeidet mellom yrkesgruppene i den psykiatriske helsetjenesten. Videre er det i Stortingsmelding 25 (1996-97) "Åpenhet og helhet" påpekt behov for at forskjellige yrkesgrupper bør ha felles utgangspunkt for å kunne samarbeide godt om utforming av tilbudene til den enkelte bruker.

Den offisielle norske helsepolitikken slik den er uttrykt i Stortingsmelding 25, legger vekt på at tiltak og tjenester i forhold til mennesker med psykiske problemer og lidelser skal styres ut fra prinsipper om desentralisering, integrering, normalisering og brukervedvirkning. Dette betyr at psykiatriske helsetjenester primært skal gis i nærmiljøet, dvs kommunen, og at en vesentlig del av arbeidet må rettes inn mot forebygging og tidlig oppdagelse og behandling av psykiske lidelser og problemer.

Høgskolen i Hedmark har siden 1998 hatt psykiatrisk sykepleie og psykisk helsearbeid som et av sine innsatsområder. Både når det gjelder forskning og fagutvikling har avdelingen bidratt aktivt både med kunnskapsutvikling innen institusjonsbehandling og psykisk helsearbeid i lokalsamfunnet.

Særtrekkene ved studiet

Videreutdanning i psykisk helsearbeid ved Høgskolen i Hedmark vil legge stor vekt på kunnskaper om helsefremmende og forebyggende arbeid. Dessuten vil rehabilitering av psykiatriske langtidspasienter være en vesentlig oppgave i samarbeid mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Nedbyggingen av de store institusjonene har ført til økt behov for psykiatrisk kompetanse i kommunene. I denne sammenheng er tilbudet om videreutdanning i psykisk helsearbeid et viktig tiltak.

Undervisningen foregår ved Høgskolen i Hedmark, avdeling for helse- og sosialfag i Elverum.

De praktiske studiene foregår ved ulike avdelinger ved Sykehuset Innlandet og i kommunehelsetjenesten. Hvis det er særlig grunn for det, kan også andre praksisplasser benyttes.

Læringsutbytte

I Rammeplan for videreutdanning i psykisk helsearbeid står det: «Studiet skal kvalifisere helse- og sosialarbeidere til arbeid med mennesker som har psykiske problemer innenfor den kommunale helse- og sosialtjenesten og spesialisthelsetjenesten». Videre fremheves det at studiet skal gi studentene kunnskap om hverandres fag.

Høgskolen i Hedmark

Målene er at kandidatene etter endt studium:

- har kunnskap om menneskets utvikling, forståelse for menneskelig mangfold og risiko for utvikling av psykiske lidelser
- har kunnskap om ulike perspektiver på psykiske lidelser og kunne forholde seg analytisk til sammenhenger mellom ulike årsaksforklaringer og behandlingsmodeller
- baserer sin yrkesutøvelse på verdier som likeverdighet og akseptasjon og viser respekt for det unike menneske
- har evne til å sette seg inn i opplevelser og konsekvenser av psykiske lidelser i den enkeltes liv
- har kompetanse i å etablere relasjoner med og gi omsorg til mennesker som har psykiske lidelser og deres pårørende, med utgangspunkt i deres ressurser, ønsker og behov
- ser betydningen av, og arbeider for, sammenhengende og helhetlige tjenestetilbud
- har kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid
- har kunnskap om, anerkjenner og gjør seg bruk av andre faggruppers kompetanse i et forpliktende samarbeid og utvikler evne til kommunikasjon og samhandling på tvers av faggrupper og nivåer
- har evne til kritisk og etisk refleksjon i psykisk helsearbeid
- har kunnskaper om, og arbeider for å ivareta, rettssikkerheten til mennesker med psykiske lidelser
- evner å systematisere og formidle erfaringsbasert kunnskap
- har fordypet kunnskap om og evner til å anvende eget fags særegne bidrag på en innsiktsfull måte i psykisk helsearbeid
- har hatt en personlig og faglig vekst og utviklet trygghet til å mestre emosjonelle reaksjoner i relasjonsarbeidet

Målgruppe

Studiet tilbys ansatte i helse- og sosialtjenesten med 3-årig høgskoleutdanning innen for helse og sosialfag og pedagogikk.

Kompetanse

Studiet vil gi studentene relevant kunnskap innenfor emne psykisk helsearbeid. Denne kunnskapen vil gi studentene ferdigheter til å arbeide med mennesker som er psykisk syke og forebygge utvikling av psykososiale lidelser i befolkningen.

Opptakskrav fritekst

Bachelorgrad innen helse-, sosial- eller pedagogiske fag. I tillegg kreves det minimum 2 års praksis i

direkte klient/ pasientarbeid. Eventuelt realkompetanse på tilsvarende nivå.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger

Studieoppgaver

Prosjektpraksis

Veiledningsgrupper

Klinisk praksis

Fordypningsoppgave

Studiets erfaringsbaserte tilnærming til fagfeltet

I og med at studiet fokuserer psykisk helsearbeid vil det være viktig å styrke den erfarings- og praksisnære undervisnings- og forskningsprofil. Dette innebærer at man søker kunnskap om hvordan psykisk lidelse oppleves og kan forstås – samt å undersøke hvilke modeller for psykisk helsearbeid som erfares som virksomme både ut fra et profesjonelt perspektiv og et brukerperspektiv. Studiet vil derfor ta utgangspunkt i handlingsorienterte, aksjonsrettede forskningsstrategier i nært samarbeid med praksisfeltet og ha som mål å produsere praksisrelevant kunnskap.

Studiets erfaringsbaserte karakter skal tas vare på ved at teoretiske kunnskaper, praktiske ferdigheter og klinisk kompetanse vektlegges. Arbeidsformene i studiet skal ivareta mangfold, personlig uttrykksform og faglige forståelse for å fremme den enkelte students yrkes- og samhandlingskompetanse innen psykisk helsearbeid. Læringsmodellen er interaktiv, og søker å ivareta en rimelig balanse mellom ressursforelesninger og dialog.

Arbeidsformer

Studiet legger opp til dialogbasert undervisning som krever tilstedeværelse på utdanningsinstitusjonen og bruk av fleksible, nettbaserte metoder. Det legges opp til varierte undervisnings- og arbeidsformer som inkluderer forelesninger, seminarer, mappevurdering, prosjektarbeid, individuell- og gruppeveiledning, opplevelsesorientert læring, ferdighetstrening og praksisstudier.

Individuell veiledning/utdanningsplan

I løpet av første semester skal avdelingen og studenten inngå en utdanningsplan. Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor avdelingen og medstudenter.

Studenten skal informeres om faginnholdet, arbeidsmengden, undervisnings- og studieopplegg. Studenten på sin side forplikter seg til å oppfylle studiekravene i form av krav til deltagelse, obligatoriske studieoppgaver og studieprogresjon.

Studenten vil få tilbakemelding om utbyttet av læringsprosessen underveis i studiet av bl.a. medstudenter, lærere og veiledere.

Veiledningsgrupper

Gjennom hele studiet er det avsatt tid til systematisk veiledningsgrupper. Som utgangspunkt til veiledningen forutsettes det framlegg av individuelle refleksjonsnotater fra undervisningen. Hensikten er at studentene skal lære seg veiledningsmetoder, kunne bearbeide stoff fra undervisningen og få en mulighet til faglig og personlig vekst. Deltakelse i veiledningsgruppene er obligatoriske og viktig for utvikling av den personlige kompetansen.

Mappevurdering

En mappe kan i denne sammenheng beskrives som:

”en systematisk samling av arbeider som til sammen skal gi et bilde av studentens læring og utvikling innenfor et visst område. En mappe kan inneholde alt fra besvarelser av studieoppgaver, prosessreferater, essay til egne og andres vurderinger av studentenes teoretiske og praktiske ferdigheter” (Taasen 2001)

Ved mappevurdering vil to forskjellige former for mappe bli brukt.

Arbeidsmappe er et omslag studentene samler alle sine oppgaver i, mens presentasjonsmappe er et omslag hvor studentene skal legge inn de oppgavene som skal leveres inn til sensurering ved mappeperiodens slutt.

Arbeidsmappe

Arbeidsmappen skal inneholde følgende:

1. Utdanningsplan
2. Refleksjonsnotater

3. Mine ressurser og motivasjon for studiet
4. Studieoppgaver i emne 1 og 3
5. Prosjektrapport emne 2

Studieoppgaver

I felles innholdsdel i første studieår (Emne 1-3) skrives tre studieoppgaver.

Studentene skal benytte forelesninger og pensumlitteratur i tillegg til eget litteratursøk. Det gis felles veiledning på studieoppgavene. Form og presisering kommer fram i et eget hefte om mappevurdering hvor kravene til studieoppgavene blir presentert.

Studieoppgavene skal leveres inn i papirformat.

Praksisstudier

Høgskolen i Hedmark, Avdeling for helse- og sosialfag har ansvar for å organisere og gjennomføre praksisstudiene i overensstemmelse med rammeplanens og forskriftenes krav.

For å bli godkjent som praksissted kreves følgende: Virksomheten drives i tråd med aktuelle helse- og sosialpolitiske føringer; den har et tilfredsstillende faglig nivå og har kvalifiserte veiledere for studentene; virksomheten ønsker å inngå i aktivt samarbeid med høgskolen om kunnskapsutvikling og utprøving.

Det er utarbeidet retningslinjer for praksisstudiene som skal følges ved planlegging og gjennomføring av praksisperioden

Praksisstedet skal være relevant for valgt fordypning og skal gi studenten ny faglig kunnskap og ferdighetstrening i forhold til tidligere yrkeserfari [ng](#)

Selvstudier

En stor del av studiet skjer i form av selvstudier hvor studentene arbeider selvstendig eller i grupper. Det legges vekt på aktiv deltagelse fra studentenes side for å innhente ny litteratur/ forskningsresultater som omhandler temaer innenfor alle hovedemnene. Kollokviegruppe er velprøvd metode å drive selvstudier på. Alle studentene skal tilhøre en kollokviegruppe på 2 – 8 deltager. Gruppene etableres like etter studiestart.

Obligatoriske krav

1. Det kreves obligatorisk frammøte på veiledningsgruppene. Fravær over 20 % fører til at man ikke får godkjent praksis.
2. Praksis er obligatorisk. Fravær over 20 % fører til at man ikke får godkjent praksis.
3. Obligatorisk deltakelse i veiledningsgrupper, praksis, eksamenskrav og fordypning må være avlagt og bestått før vitnemål kan utstedes.

Vurderingsformer

Det benyttes ulike vurderingsformer i de forskjellige emnene (figur 2), avhengig av mål, faglig innhold, organisering og undervisningsformer. Samtidig er det lagt opp til en progresjon og variasjon i bruk av vurderingsformer i de ulike emnene som vist nedenfor. Vurderingsform presenteres under det enkelte emne.

I alle emnene, bortsett fra etikk, inngår obligatoriske studiekraav som må være bestått før studenten kan framstille seg for vurdering. Det utarbeides skriftlige retningslinjer for alle skriftlige arbeider. Studiekraavene er beskrevet under det enkelte emne.

Eksamensregelverk for Høgskolen i Hedmark og skal følges ved alle vurderingsformer som gjennomføres i utdanningen.

Figur 2, oversikt over vurderingsformer

Emne	Vurderingsform	Vurderingsuttrykk	Sensur
Faglig fordypning, 10 sp: 4PH7721 Teoretiske perspektiver på psykososialt arbeid 4PH7731 Teoretiske perspektiver på psykiatrisk sykepleie	Fordypningsoppgave	Graderte karakterer fra A-F, med E som laveste ståkarakter	Intern og ekstern
Faglig fordypning, 15 sp: 4PHP701 Utvikling og utøvelse av psykososialt	Evaluering av praksis	Bestått/ikke bestått	Intern

arbeid

4PHP711 Utvikling og utøvelse av psykiatrisk sykepleie

4PH771 Etikk og menneskesyn, 5 sp

Hjemmeoppgave

Bestått/ikke bestått

Intern

4PH7701 Mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø- tjenesteorganisering og kommunikasjon

Mappevurdering

Graderte karakterer fra A-F, med E som laveste ståkarakter

Intern og ekstern

Presentasjonsmappe

Den enkelte student får ved slutten av første semester utlevert presentasjonsmappe (omslag) med sitt kandidatnummer påført.

Presentasjonsmappen skal inneholde 2 studieoppgaver. Emne 2 "Prosjektrapporten" er obligatorisk. Studenten velger selv en av studieoppgave enten fra emnene 1 eller 3.

Det skal ligge 2 eksemplarer av studieoppgavene i presentasjonsmappen.

Generelle retningslinjer for studentoppgaver ved avdeling for helse- og sosialfag skal følges ved utarbeidelse av studieoppgavene.

Eksamensregelverk for Høgskolen i Hedmark, gjeldende fra august 2005, vil bli fulgt ved planlegging, gjennomføring og sensurering av presentasjonsmappen.

Fordypningspraksis

Høgskolen i Hedmark har det overordnede ansvar for vurdering av praksisstudiene og praksis vurderes til bestått/ ikke bestått

Det brukes et dokument for praksis som inneholder et evalueringsskjema og et ark som skal benyttes ved beskrivelse av studentens mål, måloppnåelse og til evaluering for praksisperioden.

I tillegg skal dokumentet inneholde kriterier for bestått/ ikke bestått i praksis.

Dersom det på et tidspunkt i praksisperioden kan være tvil om studentene vil kunne oppfylle målene og kravene til bestått vurderingsresultat, skal studenten gis skriftlig beskjed om dette snares og senest tre uker før avsluttede praksisstudier. I så fall må studenten vise tilfredsstillende praksis de tre siste uker

av praksisstudiene.

Internasjonalisering

.

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Studiets innhold er organisert med en fellesdel på 30 studiepoeng og en fordypning på 30 studiepoeng.

Felles innholdsdel blir i hovedsak gjennomført i det første semesteret.

27 studiepoeng er teoretiske og 3 studiepoeng er praktiske studier.

I studiets fagfordypningsdel (psykososialt arbeid eller psykiatrisk sykepleie) er 15 studiepoeng teoretiske studier, 15 studiepoeng er praktiske studier

Felles innholdsdel, 30 sp

Tema 1:

Mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø - 10 sp

Tema 2:

Organisering av tjenestene for mennesker med psykiske lidelser, 10 sp

Tema 2:

Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning, 10 sp

Fagspesifikk fordypning, 30 sp

Tema 4:

Etikk og menneskesyn, 5 sp

Tema 5:

Fagspesifikk fordypning, valgfri:

Fordypning i psykososialt arbeid:

- Teoretiske perspektiver på psykososialt arbeid, 10 sp

- Utvikling og utøvelse av psykososialt arbeid, 15 sp

Fordypning i psykiatrisk sykepleie:

- Teoretiske perspektiver på psykiatrisk sykepleie, 10

- Utvikling og utøvelse av psykiatrisk sykepleie, 15 sp

Høgskolen i Hedmark

Det er lagt vekt på å utvikle en sammenheng i studiet med en klar progresjon som forutsetter at hvert tema/emne tas i den rekkefølge som er skissert i figuren over.

Studiet er organisert med obligatoriske samlinger hver uke. Ved samlingene blir det holdt forelesninger i sentrale emner og i tillegg arbeider studentene med studieoppgaver og prosjekter. Det vil også bli gitt veiledning under samlingene.

ClassFronter som informasjons- og læringsverktøy vil bli brukt gjennom hele studiet. Det er derfor viktig at studentene har tilgang til PC med internett-tilknytning.

Praktiske studier

1. Veiledningsgrupper er obligatoriske og gjennomføres gjennom hele studiet og inngår som en del av de praktiske studiene. (* Emne 5a og 5b)
2. I første semester gjennomføres to ukers prosjektpraksis (Emne 2) relatert til en problemstilling med betydning for psykisk helsearbeid i lokalsamfunnet,
3. I andre semester gjennomføres åtte ukers veiledet klinisk praksis (*jf. Emne 5 a og b). Innen de kliniske praksisstudiene starter, utarbeider studentene mål for studiene og presiserer metoder for å nå målene

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1 År 2 År 3

- [Mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø - tjenesteorganisering og kommunikasjon](#)
30 studiepoeng
- [Etikk og menneskesyn](#)
5 studiepoeng
- [Utvikling og utøvelse av psykiatrisk sykepleie](#) (optional)
15 studiepoeng
- [Teoretiske perspektiver på psykiatrisk sykepleie](#) (optional)
10 studiepoeng
- [Utvikling og utøvelse av psykososialt arbeid](#) (optional)
15 studiepoeng
- [Teoretiske perspektiver på psykososialt arbeid](#) (optional)
10 studiepoeng

Emneoversikt

4PH7701 Mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø - tjenesteorganisering og kommunikasjon

Emnekode: 4PH7701

Studiepoeng: 30

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Emnet er delt i 3 temaer, som beskrives hver for seg.

Mål for tema 1: mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø:

Emnet skal bidra til at studentene utvikler sin kunnskap om helsefremmende strategier innen psykisk helsearbeid, gi en utdypet forståelse og innsikt i hvordan psykiske lidelser beskrives og oppleves og hvilke konsekvenser lidelsen kan få i hverdagen. Studentene skal kunne analysere sammenhenger mellom psykiske lidelser og biologiske, psykologiske, sosiale og kulturelle forhold.

Mål for tema 2: Organisering av tjenester for mennesker med psykiske lidelser:

Emnet skal gi utdypede kunnskaper om hvordan samfunnet ved det offentlige, private og frivillige hjelpeapparatet møter og har møtt behov for omsorg og hjelp hos mennesker med psykiske lidelser, og hvordan man kan og bør imøtekomme behov i fremtiden. Studentene skal utdype sine kunnskaper om ulike yrkesgrupper i hjelpeapparatet og om tverrfaglig samarbeid. Emnet skal gi innsikt i og refleksjon over aktuelle politiske føringer for psykisk helsearbeid.

Mål for tema 3: Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning

Emnet skal gi økt bevissthet på og utvikling i egen kommunikasjon og samhandling. Det skal legges vekt på at studentene utforsker relasjonens forutsetninger og dens betydning for psykisk helse. Videre

skal emnet gi innsikt i konfliktløsning og endringsstrategier.

Innhold

Innhold i tema 1: Mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø

- Sentrale begreper i psykisk helsearbeid
- Utviklings- og personlighetspsykologi
- Helsefremmende og forebyggende aspekter innen psykisk helsearbeid
- Psykiske lidelser – klassifikasjon, uttrykksformer og erfaringer
- Ulike perspektiver, teorier og behandlingsmodeller relatert til psykiske lidelser
- Psykisk helse relatert til kultur, livsløp og livshendelser.

Innhold i tema 2: Organisering av tjenestene for mennesker med psykiske lidelser

- Psykiatrien og psykisk helsearbeids historie
- Sosiologiske perspektiver på psykisk helsearbeid
- Politiske føringer innen psykisk helsearbeid
- Psykisk helsearbeid i et internasjonalt perspektiv
- Rettssikkerhet og lovgivning
- Brukerperspektivet: ledelse, deltagelse og samarbeid
- Tverrfaglig samarbeid og samarbeid på tvers av forvaltningsnivåer
- Lokalsamfunnets betydning for psykisk helse
- Aktuelle forskningsmetoder for kunnskapsdannelse i praksis (inkl. prosjektarbeid)

Innhold til tema 3: Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning

- Relasjonens betydning og forutsetninger
- Kommunikasjon, samhandlingsteorier og relasjonskunnskap knyttet til enkeltpersoner med psykiske lidelser, familie, grupper og nettverk
- Egenopplevelse av ulike samhandlingsrelasjoner og egen kommunikasjon

- Konflikt og konfliktløsning
- Endringsstrategier og tjenesteutvikling
- Gruppedynamiske prosesser
- Miljøterapi
- Relasjon i tilknytning til makt/avmakt, tvang og kontrolltiltak
- Veiledningsteori og erfaring med veiledning

Organisering og arbeidsformer

- Forelesninger
- Seminarer
- Gruppearbeid
- Prosjektpraksis
- Veiledningsgrupper
- Opplevelsesorientert læring
- Ferdighetstrening
- Mappevurdering.

Vurderingsordning

Eksamensformen er mappevurdering, og mappen skal inneholde en oppgave i hvert av de tre temaene emnet består av.

Beskrivelse av oppgavene:

Oppgave relatert til tema 1:

Studenten velger en problemstilling relatert til praksis hvor begrepene mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø er integrert. Teori og praksis skal knyttes sammen og sammenfattes i en rapport. Studieoppgaven inngår i mappen som er en del av den samlede eksamen for emnet.

Oppgave relatert til tema 2:

Studentene tar utgangspunkt i en problemstilling med relevans for helsefremmende og forebyggende psykisk helsearbeid i lokalsamfunnet og utarbeider en prosjektrapport som inngår i mappen. Teori og praksis skal knyttes sammen. Gruppene får veiledning av faglærer. Prosjektrapport (gruppe) inngår i mappen som er en del av den samlede eksamen for emnet.

Oppgave relatert til tema 3:

Studenten tar utgangspunkt i egen praksis og formulerer en problemstilling relatert til et møte med en person med psykisk lidelse og utarbeider en rapport som inngår i mappen. Det forutsettes at studenten knytter teori og praksis sammen.

Mappen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, med E som laveste beståtte karakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for helse og idrettsfag

4PH771 Etikk og menneskesyn

Emnekode: 4PH771

Studiepoeng: 5

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Emnet skal bidra til at studentene ser sammenhengen mellom etikk og menneskesyn – og kan gjøre rede for denne sammenhengen relatert til konkrete situasjoner i praksis. Emnet skal bidra til en presisering av omsorgsideologi og yrkesetikk i psykisk helsearbeid.

Innhold

- Grunnleggende etiske aspekter relatert til arbeid med mennesker med psykiske lidelser
- Omsorgsideologier i psykisk helsearbeid
- Etiske dilemma i psykisk helsearbeid (inkl. makt og tvang)
- Sammenhengen mellom etikk, menneskesyn og omsorgsideologi
- Prinsippbasert og ikke-prinsippbasert yrkesetikk med relevans for psykisk helsearbeid
- Humanistisk og ikke-humanistisk menneskesyn – relatert til psykisk helsearbeid

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminar.

Vurderingsordning

Skriftlig individuell hjemmeoppgave (2000 ord).

Studenten tar utgangspunkt i egen praksis og identifiserer et etisk dilemma i psykisk helsearbeid. Dilemmaet skal beskrives og analyseres på grunnlag av etisk teori. Begrunnet beslutning skal fattes for hvordan det skal handles i situasjonen.

Oppgaven vurderes med bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for helse og idrettsfag

4PHP711 Utvikling og utøvelse av psykiatrisk sykepleie

Emnekode: 4PHP711

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Studenten skal gjennom teoretiske og praktiske studier få kunnskap, forståelse og erfaring i psykiatrisk sykepleiers ansvars-, funksjons-, og arbeidsområder innen psykisk helsearbeid, både i institusjoner og innen psykisk helsearbeid i lokalsamfunnet. Studentene skal dyktiggjøre seg i mellommenneskelige ferdigheter, utvikle god relasjonskompetanse og tilegne seg handlingsberedskap innen ulike metoder i psykiatrisk sykepleie.

Innhold

- Kunnskapsutvikling i praksis: praktiske studier i psykiatrisk sykepleie
- Den psykiatriske sykepleiers rolle, ansvars- og funksjonsområder i samhandling med brukere, pårørende og andre samarbeidspartnere.
- Holdninger, kunnskaper og ferdigheter relatert til ivaretagelse av grunnleggende behov, medikamentell behandling og bruk av tvang.
- Observasjon og dokumentasjon av behov for omsorg og sykepleie i forhold til utvikling av individuelle planer for brukere.
- Forhold som fremmer relasjonskompetanse knyttet til arbeid med individ, gruppe, familie og lokalsamfunn.
- Ulike handlingsalternativer og metoder i psykiatrisk sykepleie.
- Pasientens/brukerens rettsikkerhet relatert til psykiatrisk behandling.

Organisering og arbeidsformer

- Praksis (8 uker).
- Forelesninger

- Seminarer
- Ferdighetsøvelser med rollespill
- Case
- Gruppeøvelser

Åtte ukers praksisstudier. Praksisstedet skal være relevant for studiet og skal gi studenten ny faglig kunnskap og ferdighetstrening i forhold til tidligere yrkeserfaring. Individuell faglig veiledning skal gis av psykiatrisk sykepleier.

Vurderingsordning

Evaluering av praksis. Vurderes til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for helse og idrettsfag

4PH7731 Teoretiske perspektiver på psykiatrisk sykepleie

Emnekode: 4PH7731

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

4PH7701 Mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø- tjensteorganisering og kommunikasjon og 4PH771 Etikk og menneskesyn.

Læringsutbytte

Delemnet skal gi studentene fordypet kunnskap i psykiatrisk sykepleies teoretiske og faglige fundament. Det skal gi en forståelse for fagets historiske utvikling og dagens utviklingstendenser med vekt på humanistiske og eksistensielle verdier, hvor pleie og omsorg er sentrale begreper. Delemnet skal bidra til å støtte studentenes utvikling av yrkesidentitet og faglig selvforståelse og evne til tverrfaglig samarbeid. Studentene skal få innsikt i forskning og fagutvikling i psykiatrisk sykepleie, ulike behandlingsmetoder og den erfaringsbaserte kunnskapen som anvendes.

Innhold

- Psykiatrisk sykepleies faglige fundament knyttet til historie, teori, vitenskap og erfaringsbasert kunnskapsutvikling i sykepleie.
- Forståelse, møte og samhandling med mennesker med ulike psykiske lidelser, uttrykksformer og kriser.
- Psykiatrisk sykepleie i et tverrkulturelt perspektiv.
- Døgkontinuerlig omsorg og ivaretagelse av grunnleggende behov.
- Fysiske behov og problemer relatert til psykisk lidelse.
- Differensieringskunnskap: Fysisk sykdom og psykisk lidelse.
- Medikamenters betydning i behandling av psykiske lidelser og deres konsekvenser for livskvalitet. Virkning, bivirkninger og håndtering.
- Familiesamarbeid og samarbeid med menneskers sosiale nettverk. Livsmestring gjennom læring, sosial trening, aktivitet og arbeid.

Organisering og arbeidsformer

- Forelesning
- Seminarer
- Opplevelsesorientert læring

Vurderingsordning

Fordypningsoppgave

Vurderes med graderte bokstavkarakter fra A-F, der E er laveste beståtte karakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for helse og idrettsfag

4PHP701 Utvikling og utøvelse av psykososialt arbeid

Emnekode: 4PHP701

Studiepoeng: 15

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Studentene skal gjennom teoretiske og praktiske studier få kunnskap, forståelse og erfaring i den psykiske helsearbeiderens ansvarsområde, rolle og arbeidsmåter både i primær- og spesialisthelsetjenesten. Studentene skal beherske rollen som behandler og forandringsagent på individ-, familie-, gruppe- og samfunnsnivå.

Innhold

- Kunnskapsutvikling gjennom praktiske studier i psykososialt arbeid.
- Utvikling av relasjonskompetanse, kommunikasjonsferdigheter og evne til konfliktløsning.
- Ulike metoder i psykososialt arbeid.
- Samarbeid med brukere, pårørende, andre fagprofesjoner og mellom forvaltningsnivåer.
- Pasienters og brukeres rettigheter.
- Utvikling av individuelle planer for brukerne.

Organisering og arbeidsformer

- Praksis (8 uker)
- Forelesninger
- seminarer,
- case
- gruppeøvelser.

Praksisen er på 8 uker. Praksisstedet skal være relevant for studiet og skal gi studenten ny faglig kunnskap og ferdighetstrening i forhold til tidligere yrkeserfaring. Individuell faglig veiledning skal gis av fagperson med videreutdanning i psykisk helsearbeid eller annen relevant videreutdanning på tilsvarende nivå.

Vurderingsordning

Evaluering av praksis. Vurderes til bestått/ikke bestått.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for helse og idrettsfag

4PH7721 Teoretiske perspektiver på psykososialt arbeid

Emnekode: 4PH7721

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

4PH7701 Mennesket, psykiske lidelser og det sosiale miljø- tjenesteorganisering og kommunikasjon, og 4PH771 Etikk og menneskesyn

Læringsutbytte

Studentene skal lære seg hvordan deres faglige fundament fra grunnutdanningen kan kombineres med spesialiserte kunnskaper og ferdigheter i psykisk helsearbeid. Studentene skal både utvikle en faglig trygghet basert på sin egenart og utvikle evnen til tverrfaglig samarbeid. De skal kunne forstå psykisk helse som et samspill mellom individ, familie, gruppe og samfunn og kunne drive endringsarbeid ut fra disse forskjellige innfallsvinklene.

Studentene skal kunne analysere et problem i et flerdimensjonalt perspektiv og beherske metoder som fremmer menneskelig vekst, styrker sosiale nettverk og gjør samfunnet til et bedre sted å leve for mennesker med psykiske lidelser.

Innhold

- Sosialpsykiatrisk tenkning og praksis.
- Ulike metoder innenfor individuelt psykososialt arbeid.
- Medikamentell behandling av psykiske lidelser.
- Samtidig behandling av rusproblemer og psykiske lidelser.
- Metoder for å lære brukere livsmestring, sosiale ferdigheter, aktivitet og arbeid.
- Individuell plan, samordnet psykososialt arbeid og aktørsamvirke.
- Gruppearbeid, familiesamarbeid og arbeid med sosiale nettverk.
- Samfunnsarbeid med vekt på realisering av opptrappingsplanen for psykisk helse.

Organisering og arbeidsformer

- forelesninger

- opplevelsesorientert læring
- seminarer

Vurderingsordning

Fordypingsoppgave. Vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A – F, med E som laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for helse og idrettsfag